

Sygn. akt VIII Pz 111/18

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grzegorz Tyrka

SSR del. Anna Capik- Pater

po rozpoznaniu sprawy 16 stycznia 2019 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie M. G. (G.), D. S. , T. K. , P. G. (G.),H. K. , Z. L.

przeciwko Spółce (...) S.A w B.

o świadczenie rekompensacyjne

na skutek zażalenia pozwanej

od punktu 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 25 lipca 2018 sygn. Akt IV P 305/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić częściowo zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że zasądzić od powodów M. G. i P. G. na rzecz Spółki (...) SA w B. po 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;
2. w pozostałej części zażalenie oddalić;
3. zasądzić od powodów M. G. i P. G. po na rzecz pozwanej po 150 (sto pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

(-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik- Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy w Z. umorzył postępowanie , ponieważ powodowie cofnęli pozwy. Odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. wskazując, że zaszły szczególne okoliczności w rozumieniu tego przepisu. Ustawa z dnia 12 października 2017 roku dała uprawnienie do świadczenia rekompensacyjnego tylko niektórym kategoriom osób. Krótki, zawity termin do złożenia odwołania od decyzji odmownych mógł spowodować pochopność decyzji w zakresie złożenia pozwów do sądu. Sąd wziął pod

uwagę, że powodowie cofnęli pozwy, sprawa nie była skomplikowana, a nakład pracy pełnomocnika pozwanej nie był znaczny. Zasądzenie od każdego powodów po 1350 złotych byłoby niesprawiedliwe.

Pozwana w zażaleniu domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia zarzucając naruszenie art. 98 k.p.c. i 102 k.p.c. oraz § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez jego niezastosowanie.

Domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od każdego z powodów po 1350 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu podniosła, że nie sposób przyjąć – jak w jej ocenie argumentuje zaskarżone postanowienie Sąd Rejonowy – iż nieznanostwo prawa jest przesłanką uzasadniającą odstępianie od obciążania strony przegrywającej kosztami postępowania. Podkreśliła, że powodowie otrzymali decyzję odmowną w sprawie rekompensaty na etapie przesądowym, w uzasadnieniu których pozwana wyjaśniła w sposób jednoznaczny z jakich przyczyn powodowie nie są uprawnieni do rekompensaty. Powodowie w pełni świadomie skierowali sprawy do sądu. Ponadto pozwana wskazała, że 14-dniowy termin na wytoczenie powództwa w przedmiotowej sprawie nie jest krótszy od innych ustawowych terminów przewidzianych na wnoszenie środków odwoławczych, w tym terminów przewidzianych w prawie pracy.

Powodowie nie zajęli stanowiska w zakresie wniesionego zażalenia.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

P. G. cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia na rozprawie. Zarówno on, jak i M. G. przeszli na emerytury w czasie, kiedy nie posiadali już uprawnień do deputatu węglowego (odpowiedź na pozew k. 38) .

D. S. również cofnęła pozew na rozprawie. Wnosiła o nieobciążanie jej kosztami procesu. Wskazała, że umowa o pracę uległa rozwiązaniu z dniem 2 sierpnia 2017 roku, a więc w czasie, kiedy prawo do deputatu węglowego nie przysługiwało emerytom. Inne okoliczności związane z odmową prawa do świadczenia rekompensacyjnego nie zostały ustalone.

H. K. przed doręczeniem jej odpisu odpowiedzi na pozew cofnęła powództwo zrzekając się roszczenia. Utrzymuje się z emerytury . Podstawą odmowy wypłaty dochodzonego świadczenia był fakt pobierania świadczenia przedemerytalnego po rozwiązaniu stosunku pracy. Podobny stan faktyczny był podstawą odmowy prawa do rekompensaty Z. L. .

T. K. jest uprawniona do renty rodzinnej .Podstawą odmowy prawa do świadczenia było realizowanie prawa do deputatu węglowego przez ZUS, czemu powódka zaprzeczyła. Ostatecznie cofnęła pozew .

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu w przypadku H. K., Z. L. i T. K. uzasadnione było odstępianie od obciążania ich kosztami procesu. Przepisy ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczenia rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla nie były jasne w przypadku osób, które korzystały z innych, niż emerytura i renta, świadczeń po rozwiązaniu stosunku pracy . H. K. i Z. L. w dacie wejścia w życie przepisów powołanej ustawy były emerytkami. T. K. pobiera rentę rodzinną i podnosiła, że deputatu węglowego nie otrzymuje . Ta okoliczność nie została ostatecznie wyjaśniona wobec cofnięcia pozwu.

Powódka D. S. wniosła o nieobciążanie jej kosztami procesu. Nieznane są podstawy odmowy wypłaty kwoty 10 000 złotych. Zdaniem Sądu rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie odstępiania od obciążania powódki kosztami procesu można uznać za uzasadnione.

Nieuzasadnione natomiast było odstępianie od obciążania kosztami zastępstwa procesowego M. G. i P. G.. Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit.a do osób uprawnionych do tego świadczenia zaliczał m.in. emerytów mających

ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia Wypełniając wnioski o świadczenie rekompensacyjne powodowie mieli do dyspozycji pisma jak wypełnić wnioski wraz z pełną, czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Z treści pozwów wynika, że powodowie byli świadomi, iż nie są osobami uprawnionymi w rozumieniu ustawy.

Samo subiektywne poczucie krzywdy, czy subiektywna ocena co do zasadności żądań również nie uzasadniają odstąpienia od zwrotu kosztów procesu. Muszą one korespondować z trudną sytuacją materialną powodów. Sąd Rejonowy nie poczynił żadnych ustaleń w tym zakresie. Brak jest informacji o sytuacji materialnej powodów, co nie uzasadnia odstąpienia od obciążania kosztami. Należy podnieść, że zła sytuacja finansowa, stanowiąca podstawę do zwolnienia strony od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania art. 102 k.p.c., a przepis ten, z uwagi na swój szczególny charakter, nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Podstawą do takiej oceny może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprosesowa. Zdaniem Sądu Okręgowego, powodowie nie wykazali żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c. Faktem jest, że ustawodawca naprawił swój błąd uchwalając ustawę z dnia z dnia 23 listopada 2018 r. o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla oraz z tytułu zaprzestania pobierania bezpłatnego węgla przez osoby niebędące pracownikami przedsiębiorstwa górniczego (Dz. U. 2019 poz 29), ale Sąd podziela stanowisko pozwanej, że poniosła znaczny nakład pracy, biorąc pod uwagę ilość złożonych bezpodstawnych żądań. Wobec cofnięcia pozwów pozwanej należy się wynagrodzenie. W niniejszej sprawie pełnomocnik pozwanej odniósł się szczegółowo do sytuacji faktycznej i prawnej każdego z powodów.

Powodowie nie odnieśli się do zażalenia.

W związku tym zażalenie częściowo uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, §1¹, §2 k.p.c. w związku art. 386 § 1 k.p.c. O kosztach zastępstwa radcowskiego orzeczono na podstawie § 2 pkt 4 w związku § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265).

(-) SSO Grzegorz Tyrka (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSR del. Anna Capik- Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia